

บันทึก

เรื่อง การถ่ายทอดเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรทางวิทยุกระจายเสียง

ตามที่ท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โหตระกิตย์) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สร. ๐๑๐๔/๗๐๒๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นตามคำสั่งของท่านนายกรัฐมนตรี ว่า

(๑) ในขณะที่มีการถ่ายทอดการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาหรือการประชุมร่วมทางวิทยุกระจายเสียง ตามมติของสภานั้น ๆ หรือตามมติของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดได้กล่าวถ้อยคำใด ๆ ในที่ประชุมสภาอันเป็นการละเมิดหรือหมิ่นประมาทบุคคลอื่น สมาชิกผู้นั้นจะยังได้รับการคุ้มครองตามเอกสิทธิ์ที่ให้ไว้ในมาตรา ๑๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

(๒) เมื่อคณะรัฐมนตรีสั่งการให้กรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาหรือการประชุมร่วม ตามมติของสภานั้น ๆ หรือตามมติของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาแล้ว ถ้าการอภิปรายของสมาชิกเป็นการละเมิดหรือหมิ่นประมาทบุคคลอื่น คณะรัฐมนตรีก็ดี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ก็ดี และเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมก็ดี จะได้รับการคุ้มครองตามเอกสิทธิ์ที่ให้ไว้ในมาตรา ๑๑๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

เอกสิทธิ์ที่ให้แกสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการกล่าวแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น นั้น มาตรา ๑๑๔^๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติว่า สมาชิกของแต่ละสภาดังกล่าวจะได้รับความคุ้มครองต่อเมื่อการกล่าวแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นนั้นได้กระทำใน “ที่ประชุมวุฒิสภา ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา” และนอกจากนั้น ความในวรรคสองของมาตราดังกล่าวก็ได้มีบทบัญญัติโดยเฉพาะไว้สำหรับเอกสิทธิ์ของผู้ที่โฆษณาการแถลงข้อเท็จจริงหรือการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นการโฆษณาออกที่ประชุมวุฒิสภาที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือที่

^๑ มาตรา ๑๑๔ ในที่ประชุมวุฒิสภาที่ดี ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรที่ดีที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาที่ดี สมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิกผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธิ์นี้ย่อมคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และผู้โฆษณาการตามการประชุมตามข้อบังคับของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี และคุ้มครองไปถึงบุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมด้วย

ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยได้บัญญัติให้ความคุ้มครองเฉพาะ “ผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมตามข้อบังคับของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร” เท่านั้น ซึ่งความในวรรคสองนี้ได้กำหนดเงื่อนไขที่สำคัญไว้โดยชัดแจ้งสามประการด้วยกัน คือประการแรก การโฆษณานั้นจะต้องเป็นการโฆษณารายงานการประชุม ซึ่งหมายความว่า เป็นรายงานการประชุมสภาที่ได้มีการตรวจสอบและรับรองตามข้อบังคับของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรแล้ว และประการที่สอง การคุ้มครองนั้นให้แก่ “ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา” เท่านั้น ซึ่งเข้าใจได้ในตัวว่าจะต้องเป็นผู้ที่ทำการพิมพ์และโฆษณาได้ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ มิใช่หมายความว่าบุคคลใด ๆ ก็สามารถทำการพิมพ์และโฆษณารายงานการประชุมได้ แม้แต่สมาชิกสภานั้นเองถ้ามิใช่ผู้ที่ทำการพิมพ์และโฆษณาได้ตามกฎหมายแล้ว ก็ไม่อาจทำการพิมพ์หรือโฆษณาได้ และประการสุดท้าย การโฆษณารายงานการประชุมดังกล่าวต้องเป็นไปตามข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎรหรือของวุฒิสภา

ดังนั้น ในปัญหาข้อแรก สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) เห็นว่า เมื่อพิจารณาถ้อยคำตามที่ปรากฏในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๔ ประกอบกับข้อความตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในวรรคสองของมาตราดังกล่าวแล้ว ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่า ถ้าสมาชิกกล่าวถ้อยคำ ฯลฯ ในที่ประชุม สมาชิกย่อมได้รับการคุ้มครองตามเอกสิทธิ์ที่ได้ให้ไว้ตามมาตรา ๑๑๔ ไม่ว่าการประชุมดังกล่าวจะมีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือไม่

ในปัญหาข้อที่สอง การที่สภามีมติให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงย่อมไม่มีผลเป็นการขยายเอกสิทธิ์ให้คุ้มครองไปถึงผู้ที่กระทำการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงด้วย เพราะมาตรา ๑๑๔ วรรคสอง ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งจำกัดกรณีไว้เฉพาะผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมตามข้อบังคับเท่านั้น ดังนั้นคณะรัฐมนตรีก็ดี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ก็ดี และเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงก็ดี จึงไม่ได้รับความคุ้มครองถ้าการอภิปรายของสมาชิกเป็นการละเมิดหรือหมิ่นประมาทบุคคลอื่น

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

(นายอมร จันทรมบูรณ์)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๒๒